

NHK.9011.19.2025

OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

NA TERENIE GMINY PRZELEWICE ZA 2024 r.

Mieszkańcy gminy Przelewice w roku 2024 zaopatrywani byli w wodę przeznaczoną do spożycia z 11 ujęć wody. Dziewięć z nich stanowi własność gminy, natomiast dwa należą do Spółdzielni Mieszkaniowej „Strzecha” w Kłodzinie. Administratorem wodociągów w Przelewicach i w Kłodzinie i jednocześnie jednostką odpowiedzialną za jakość produkowanej wody jest Spółdzielnia Mieszkaniowa „Strzecha” w Kłodzinie. Właścicielem i jednocześnie jednostką odpowiedzialną za jakość wody produkowanej przez pozostałe wodociągi jest Gmina Przelewice.

Jednostki te prowadzą zbiorowe zaopatrzenie w wodę zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U z 2024 r. poz. 757).

Na terenie gminy nie prowadzą zaopatrzenia w wodę inne podmioty.

Wszystkie miejscowości na terenie gminy z wyjątkiem wsi Radlice (8 osób) i Czartowo (10 osób) są zwodociągowane, jednak część mieszkańców, korzysta z prywatnych studni, nie objętych nadzorem sanitarnym ze względu na zbyt małą produkcję wody oraz małą liczbę zaopatrywanych osób. Są to ujęcia prywatne, zaopatrujące pojedyncze gospodarstwa domowe.

I. Wykaz producentów wody:

1. Gmina Przelewice, Przelewice 75, 74-210 Przelewice
2. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Strzecha” w Kłodzinie, 74-210 Przelewice

II. Wykaz urządzeń wodociągowych:

Lp.	Nazwa wodociągu	Wykaz zaopatrywanych miejscowości	Liczba zaopatrywanych mieszkańców w tys.	Średnia produkcja wody
1.	Przelewice	Przelewice	0,71	75,90 m ³ /d
2.	Kłodzino	Kłodzino	0,48	71,00 m ³ /d
3.	Kluki	Kluki, Kosin, Oćwieka	0,38	26,03 m ³ /d
4.	Lubiatowo	Lubiatowo, Ukiernica	0,39	31,94 m ³ /d
5.	Żuków	Żuków, Karsko	0,53	60,31 m ³ /d

Lp.	Nazwa wodociągu	Wykaz zaopatrywanych miejscowości	Liczba zaopatrywanych mieszkańców w tys.	Średnia produkcja wody
6.	Wołdowo	Wołdowo Laskowo	0,25	24,76 m ³ /d
7.	Lucin	Lucin, Topolenek	0,29	52,37 m ³ /d
8.	Jesionowo	Jesionowo, Rutnica	0,49	61,07 m ³ /d
9.	Bylice	Bylice, Ślázowo	0,31	44,19 m ³ /d
10	Myśliborki	Myśliborki	0,11	4,36 m ³ /d
11.	Płońsko	Płońsko, Rosiny, Gardziec	0,37	36,98 m ³ /d

Mieszkańcy wsi Przywodzie zaopatrywani są w wodę z wodociągu w Boguszycach będącego pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Stargardzie. Woda produkowana przez ten wodociąg spełnia wymagania sanitarne.

III. Sposób uzdatniania wody na terenie gminy Przelewice

Wszystkie wodociągi na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia czerpią wodę z ujęć podziemnych głębinowych z pokładów wodonośnych dobrze izolowanych, w związku z tym w bieżącej eksploatacji nie stosuje się stałej dezynfekcji wody.

Natomiast wody tego typu wymagają najczęściej odżelaziania i odmanganiania, usuwania związków amonowych oraz zmniejszenia poziomu mętności. Woda jest uzdatniania w tradycyjnej technologii. Po napowietrzeniu jest filtrowana w filtrach ciśnieniowych z naturalnymi złożami. W razie konieczności woda dezynfekowana jest z zastosowaniem podchlorynu sodu.

W roku 2024 nie zastosowano zmian w technologii uzdatniania wody oraz nie użyto nowych materiałów w procesach uzdatniania wody.

IV. Monitoring jakości wody, prowadzony przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Badania jakości wody prowadzone były przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pyrzycach regularnie przez cały rok. Próbkę wody pobierane były zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie. W razie konieczności pobierano próbki wody poza harmonogramem.

Badania jakości wody były prowadzone w ramach monitoringu parametrów grupy A i B. W pobranych z wodociągów próbkach wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi badane były parametry mikrobiologiczne, organoleptyczne, fizykochemiczne i chemiczne.

łącznie pobrano 22 próbki wody przeznaczonej do spożycia.

V. Badania prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej

Badania jakości wody prowadzone były zgodnie z harmonogramem uzgodnionym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pyrzycach regularnie przez cały rok. Ponadto w razie konieczności pobierano próbki wody poza ustalonym harmonogramem. W pobranych z wodociągów próbkach wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach monitoringu parametrów grupy A i parametrów grupy B badane były parametry mikrobiologiczne, organoleptyczne, fizykochemiczne i chemiczne.

łącznie pobrano 75 próbek wody przeznaczonej do spożycia.

VI. Przekroczenia dopuszczalnych parametrów i prowadzone postępowanie administracyjne

W roku 2024 r. w wyniku badań wykonanych w ramach kontroli urzędowej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pyrzycach oraz w ramach kontroli wewnętrznej przeprowadzonej przez producentów wody nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów w próbkach wody z wodociągu **w Kłodzinie, w Przelewicach, w Płońsku, w Bylicach i w Wołdowie.**

W związku z tym w odniesieniu do ww. wodociągów nie prowadzono postępowania administracyjnego w zakresie jakości wody do spożycia.

Wodociąg w Klukach - wszczęto postępowanie administracyjne w związku z podwyższoną **mętnością** stwierdzoną w próbce wody pobranej w dniu 15.04.2024 r. w ramach kontroli urzędowej.

Administrator wodociągu przeprowadził działania naprawcze i udokumentował ich skuteczność prawidłowymi wynikami próbki wody pobranej w dniu 23.04.2024 r. W związku z powyższym orzeczono o przydatności wody do spożycia oraz umorzono postępowanie administracyjne.

W związku z obecnością w wodzie **bakterii grupy coli** w ilości poniżej 10 jtk w 100 ml wody (bez obecności E. coli i enterokoków) w próbkach wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej, decyzją z dnia 15.10.2024 r. dopuszczono warunkowo wodę do spożycia po uprzednim przegotowaniu oraz zobowiązano do poprawy jakości wody w terminie do 28.10.2024 r. Obowiązek doprowadzenia wody do właściwej jakości został wykonany przed wyznaczonym terminem. W dniu 25.10.2024 r. orzeczono o przydatności wody do spożycia. Ponownie, bakterie grupy coli w oszacowanej licznie 1 jtk w 100 ml wody, stwierdzono w próbce wody pobranej w ramach kontroli urzędowej, po przeprowadzonych działaniach naprawczych w dniu 21.11.2024 r. Wszczęto postępowanie administracyjne. Strona poinformowała o przeprowadzonych działaniach

naprawczych, których skuteczność udokumentowano wynikami badania próbek wody pobranej w dniu 25.11.2024 r. i 27.11.2024 r. Orzeczono o przydatności wody do spożycia i umorzono postępowanie administracyjne.

Stwierdzone przekroczenia wartości parametrycznych i dotyczyły 6 z 17 pobranych próbek wody w ciągu roku.

Wodociąg w Myśliborkach - w próbce wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej, w zakresie parametrów grupy B, stwierdzono podwyższoną zawartość **chloranów**. Do administratora wodociągu skierowano pismo interwencyjne w sprawie ustalenia przyczyny podwyższenia przedmiotowego paramentu oraz podjęcia działań naprawczych. Ustalono, że przekroczenie wartości parametrycznej było związane z prowadzoną dezynfekcją odcinka wodociągu. Dokonano płukania sieci wodociągowej. Pobrane próbki powtórne nie wykazały przekroczeń chlorynów.

Stwierdzone przekroczenie wartości parametrycznej było krótkotrwałe i dotyczyło 1 próbki wody z 7 pobranych w ciągu roku.

Wodociąg w Jesionowie - w próbce wody pobranej w dniu 19.11.2024 r. w ramach kontroli wewnętrznej, stwierdzono podwyższoną **mętność** oraz ponadnormatywną zawartość **żelaza**. Przedsiębiorstwo wodociągowe przeprowadziło działania naprawcze, których skuteczność potwierdzono prawidłowym wynikiem próbki wody pobranej w dniu 27.11.2024 r. Orzeczono o przydatności wody do spożycia.

Stwierdzone przekroczenie wartości parametrycznych było krótkotrwałe i dotyczyło 1 próbki wody z 8 pobranych w ciągu roku.

Wodociąg w Lucinie - w związku z obecnością w wodzie **bakterii grupy coli** w ilości poniżej 10 jtk w 100 ml wody (bez obecności E. coli i enterokoków), decyzją z dnia 05.07.2024 r., dopuszczono warunkowo wodę do spożycia po uprzednim przegotowaniu oraz zobowiązano do poprawy jakości wody w terminie do 16.07.2024 r. Obowiązki określone w decyzji zostały wykonane w wyznaczonym terminie. W dniu 18.07.2024 r. orzeczono o przydatności wody do spożycia.

Stwierdzone przekroczenia wartości parametrycznych były krótkotrwałe i dotyczyły 3 próbek wody z 15 pobranych w ciągu roku.

Wodociąg w Żukowie - w związku z obecnością w wodzie **bakterii grupy coli** w ilości poniżej 10 jtk w 100 ml wody (bez obecności E. coli i enterokoków), decyzją z dnia 15.10.2024 r., dopuszczono warunkowo wodę do spożycia po uprzednim przegotowaniu oraz zobowiązano do poprawy jakości

wody w terminie do 28.10.2024 r. Obowiązek doprowadzenia wody do właściwej jakości został wykonany przed wyznaczonym terminem. W dniu 25.10.2024 r. orzeczono o przydatności wody do spożycia.

Stwierdzone przekroczenie wartości parametrycznych były krótkotrwałe i dotyczyły 2 próbek wody z 12 pobranych w ciągu roku.

Wodociąg w Lubiatowie - w roku 2024 prowadzone było postępowanie administracyjne dotyczące warunkowego dopuszczenia do spożycia wody o podwyższonej **twardości**. Termin realizacji obowiązku został przedłużony do 31.12.2024 r. Jednocześnie prowadzony był zwiększony monitoring przedmiotowego parametru. Poziom twardości był zgodny w warunkami decyzji. W trakcie roku parametr ten osiągał również poziom zgodny z wymaganiami. Badania próbek wody w zakresie pozostałych parametrów nie wykazywały przekroczeń.

Zwiększona zawartość **żelaza** nie stwarza bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi. Światowa Organizacja Zdrowia nie zaproponowała opartej na przesłankach zdrowotnych dopuszczalnej wartości żelaza w wodzie do spożycia. W rozporządzeniu Ministra Zdrowia najwyższe dopuszczalne wartości dla żelaza przyjęto nie z powodu zagrożenia zdrowia ludzi w razie przekroczenia tych wartości, lecz z uwagi na fakt, że wyższe wartości stężenia mogą prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody. Ze względu na wzrost barwy, mętności oraz metaliczny posmak mogą budzić uzasadnione zastrzeżenia konsumentów i powodować zgłaszanie reklamacji przez odbiorców wody. Ponadto woda, w której stężenie żelaza przekracza dopuszczalne normy, może być powodem problemów w eksploatacji sieci wodociągowej, sprzyjać wytrącaniu się osadów (czerwono-brązowych w przypadku żelaza). Osady te mogą sprzyjać rozwojowi bakterii powodując wtórne zanieczyszczenie wody.

Mętność jest odwrotnością przezroczystości. Mętność wody może być spowodowana obecnością w niej gliny, ilów, związków żelaza, manganu, substancji humusowych, mikroorganizmów – cząstek mineralnych i organicznych, zawieszonych i koloidalnych. Mętność wody wpływa przede wszystkim na jej wygląd i smak. Zbyt duża mętność może zmniejszać skuteczność dezynfekcji. Mętność sama w sobie (np. wynikająca z zawartości substancji mineralnych w wodach podziemnych) nie zawsze stanowi zagrożenia dla zdrowia. Jest ona niebezpieczna dla zdrowia w przypadku, kiedy wynika z obecności zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

Twardość wody jest skutkiem obecności szeregu różnych rozpuszczonych w niej jonów metali wielowartościowych, zwłaszcza kationów magnezu i wapnia, dlatego też zwykle wyraża się ją w

miligramach węglanu wapnia na litr. Twardość to tradycyjna miara zdolności wody do reagowania z mydłem: woda twarda do wytworzenia piany wymaga zauważalnie więcej mydła. Twardość nie jest niebezpieczna dla zdrowia w wartościach spotykanych w wodzie do picia.

Wyżej wymienione parametry organoleptyczne i fizykochemiczne należą do grupy parametrów wskaźnikowych, zwanych też parametrami „komfortu”, które wpływają na pożądane właściwości organoleptyczne wody.

Chlorany – powstają jako uboczny produkt dezynfekcji środkami na bazie chloru. Chlorany w wysokim stężeniu mogą przyczyniać się do stresu oksydacyjnego.

Jednak w stwierdzonym, w wodzie z ujęcia Myśluborkach, maksymalnym stężeniu 0,62 mg/l nie stanowiły bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia.

Bakterie grupy coli – mogą występować w odchodach, wodach bogatych w substancje odżywcze, glebie, rozkładających się resztkach roślinnych, a także w wodzie pitnej o relatywnie wysokiej zawartości substancji pożywkowych. Uzdadniona woda dostarczana konsumentom nie powinna zawierać bakterii grupy coli. Wykazanie ich obecności wskazuje na nieodpowiednie uzdatnienie, wtórne zanieczyszczenie lub nadmierną ilość substancji odżywczych.

W roku 2024 na terenie gminy nie zgłaszano reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody. Podobnie jak w poprzednich latach, nie stwierdzono chorób i zatruc wodopochodnych o potwierdzonej etiologii.

Biorąc pod uwagę poziom, rodzaj i czas trwania przekroczeń jakie wystąpiły w wodzie pochodzącej z ujęć na terenie gminy oraz podjęte działania naprawcze i ich skuteczność Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pyrzycach nie stwierdził istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów wykorzystujących wodę dostarczaną z przedmiotowego ujęcia.

Na koniec roku 2024 wszystkie wodociągi produkowały wodę, którą oceniono jako przydatną do spożycia z wyjątkiem wodociągu w Lubiatowie, który produkuje wodę o podwyższonej twardości – decyzja dopuszczająca warunkowo wodę do spożycia do dnia 31.12.2024 r.

VII. Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowe w związku z nieprawidłową jakością wody.

Działania naprawcze prowadzone na wodociągach w związku z przekroczeniami parametrów fizykochemicznych polegały na przeglądzie filtrów ciśnieniowych i instalacji napowietrzającej oraz

płukaniu filtrów i sieci wodociągowej. Natomiast w przypadku mikrobiologicznego skażenia wody w wodociągu działania naprawcze polegały na dezynfekcji studni, zbiorników i sieci wodociągowej.